

8-9 Jubileumboek

UM: strijdvaardig tegen de stroom in roeien

12 Sportserie

"Prettig dat de docent ook een vetrolletje heeft"

5 Noise

Greatest irritation in the UL? Noise!

6 Dinner!

Jim van Os: "My student house was a mess. It's really tidy here"

observant | 16/17

www.observantonline.nl

Onafhankelijk weekblad van de Universiteit Maastricht | Redactieadres: Postbus 616 6200 MD Maastricht | Jaargang 37 | 12 januari 2017

Een kijkkastje met daarin de beeltenis van koningin Juliana die met haar handtekening in 1976 de Rijksuniversiteit Limburg, nu Universiteit Maastricht, op de kaart zette. Tijdens de opening van het Academisch Jaar in september 2017 werd dit moment nagespeeld door een acteur. Het is een van de vele kunstwerken die de Artist in Residence, Esther de Bont, maakte tijdens haar verblijf aan de UM. Afgelopen dinsdag opende haar tentoonstelling. Zie pagina 10-11 Foto: Joey Roberts

nl

Bussemaker: dit jaar honderd vrouwelijke hoogleraren erbij

Minister Bussemaker geeft universiteiten vijf miljoen euro om in 2017 honderd extra vrouwelijke hoogleraren aan te stellen. Daarnaast krijgen hogescholen vier miljoen euro om onderzoek en onderwijs beter te vermengen.

De honderd vrouwelijke hoogleraren komen bovenop de tweehonderd extra die de universiteiten voor 2020 in gedachten hadden. Die tweehonderd vindt Bussemaker niet genoeg, schrijft ze in een brief over wetenschappelijk talent. Slechts 17 procent van de hoogleraren is vrouw.

Universiteiten moeten meer oog krijgen voor diversiteit, vindt de minister. Behalve vrouwen zouden ook allochtone onderzoekers vaker tot de top moeten doordringen. De minister vraagt de universiteiten een actieplan te maken om hiervoor te zorgen.

In Maastricht wordt hier werk van gemaakt

door rector Rianne Letschert. Uiterlijk in februari 2017 komt ze met een beleidsnota over het onderwerp, zei ze in november tegen *Observant*: "Het moet een stevig beleid worden, inclusief het geld dat we er voor uittrekken. Wat betreft quota, tot voor kort toe associeerde ik dat begrip vooral met de visserij op de Noordzee, maar als het zo is dat er zonder quota geen vooruitgang wordt geboekt, dan moet het wellicht toch." Verder onderstreept de minister nogmaals dat universiteiten hun medewerkers niet alleen moeten afrekenen op onderzoek en publicaties. Anders krijgt het onderwijs te weinig aandacht. Het zou ook mogelijk moeten zijn om in het academische onderwijs carrière te maken en zelfs onderwijshoogleraar te worden. Alle acties die minister Bussemaker aankondigt in haar brief komen bovenop de maatregelen in de Strategische Agenda Hoger Onderwijs.

HOP/WB

eng

FASoS: compulsory attendance for 2nd and 3rd year bachelor's students to be abolished

The Faculty of Arts and Social Sciences is going to abolish compulsory attendance for second- and third-year students. For present students, everything will remain the same, but students starting in September 2017 will only have to deal with compulsory attendance in their first year.

Students attending the tutorial groups do so because they find them interesting and not because they have insufficient ticks attached to their names. That is what FASoS is looking for, explains spokesperson for education Jessica Mesman. "Intrinsically motivated students." Abolishing compulsory attendance will not be carried out radically. It will remain in place for the first year so that the faculty has sufficient time to prepare newcomers for what is coming. "The transition from secondary school to university is a major event. Students often think that they have lots of free time but don't realise that this time is meant for self-study. We want to develop their self-discipline even further: How to plan; how to study?" Current students haven't had this preparation and that is why everything

will remain the same for them, Mesman emphasises.

Exactly how this addition to the first-year curriculum will be implemented, is still being worked out at the moment. Mesman: "PBL can only be successful if the students contribute. We are now investigating what can be achieved with group dynamics: students holding group members accountable for their responsibilities, the idea that you don't want to miss a tutorial group meeting." Mentors and student advisers will also be given a role in all this, and exams ("how to ensure that students do not focus too much on tests when they study, or if that doesn't work: how to use this information in a positive way") and the existing rules are being reviewed too.

At some stage, compulsory attendance was introduced because students stayed away too much. What happens if, despite all these precautionary measures, the tutorial groups end up not being attended? Mesman: "I have no reason to think that it will not work out well. But should that be

To be continued on page 5

Zing, vecht, huil, bid, lach, werk en bewonder

Rechts de jonge Harro van Lente

“In mijn eerste oratie zei ik dat ik op het werk nog wel af en toe conceptueel kon inzakken, maar thuis niet”

Naam: Harro van Lente (1962, Amsterdam) * **In het dagelijks leven:** hoogleraar maatschappijwetenschap en techniek en voorzitter capgroep Technology and Society Studies * **Woont in:** Maastricht * **Burgerlijke staat:** getrouwd met Saskia, een zoon (20), twee pleegdochters (23 en 27)

Foto: Loraine Bodewes

Ik ben een nerd want ik studeerde aan de Technische Universiteit Twente. [Grinnikt] Nee, ik ben geen nerd, ik kan me niet verliezen in techniek, ik ben altijd afgeleid door bredere vraagstukken. Ik vond het als scholier lastig te bedenken wat ik wilde. Ik kon alles goed, zowel de talen als de bètavakken. Ik was een serieuze jongen met een gereformeerde inslag, ik wilde iets betekenen voor de wereld en dacht aan werken in de derde wereld. Mijn vrienden kozen hun studies omdat ze het 'leuk' vonden, dat kon echt niet, vond ik toen. Ik begon bij technische natuurkunde omdat ik dan bezig zou zijn met de fundamenten van het leven. Later ontdekte ik dat filosofie nog fundamenteeler was, dat werd mijn tweede studie. Terugkijkend heb ik uiteindelijk toch gedaan wat ik 'leuk' vond, wat paste.

De verhuizing van Utrecht naar Maastricht was een cultuurschok. Ja, maar dat had niets te maken met Limburg of Maastricht. Die stad voelt heel comfortabel, de kwaliteit van leven is hier hoog. Het waren de studenten die me een cultuurschok bezorgden. Ik was in Utrecht gewend aan toekomstige innovatiewetenschappers die de mouwen opstropen en met een ingenieursachtige gerichtheid de maatschappij willen verbeteren. Ze willen meteen aan de slag. Aan mij de taak om ze wegwijs te maken, te verleiden om verder te kijken. Ik schudde aan hun grondvesten. Hier in Maastricht zijn de studenten vaak niet zo bezig met maatschappelijke vraagstukken. De meesten willen mooie boeken lezen, daar valt voor mij wat minder aan te rammelen. Ik moest dan ook mijn repertoire om studenten aan te pakken, aanpassen.

Ik check mijn Facebookpagina iedere dag. Ik zit niet op Facebook en mijn twitteraccount is leeg. Ik vind het raar, dat voortdurend herschikken van je etalage, wat een gedoe.

's Nachts lig ik wakker van ... Ik lig niet vaak wakker, maar als het gebeurt, gaat het meestal om mensen van mijn capgroep. We zitten aan de UM in een gezellige en warme omgeving, maar tegelijkertijd is het ook een harde wereld. We moeten zichtbaar zijn, zitten in een ratrace als het gaat om publiceren. Mensen met een tijdelijke aanstelling hebben het zwaar. Ik zou ze meer zeker-

heid willen bieden. Onzekerheid over de toekomst zorgt er voor dat mensen minder makkelijk *out of the box* denken en sneller op safe spelen. Ik zie dat ook bij studenten, die zijn erg bezig met de spelregels. Dan zeg ik: stel, dat je alles mocht bedenken om deze vraag te beantwoorden, wat zou je doen? O, mag dat ook, hoor ik dan.

Ik geef het meeste geld uit aan ... [Stilte, denkt na] Ik geef niet veel uit. Nou ja, aan ons huis, al zal mijn vrouw zeggen: dat betaal ik toch. [Lacht] Ik ben met een rijke vrouw getrouwd.

Mooiste jeugdherinnering: Op mijn veertiende had ik genoeg geld gespaard voor een racefiets. Het waanzinnige besef dat ik zo'n veertig kilometer verder naar Apeldoorn kon fietsen, vond ik heerlijk. Ik ben veel op pad geweest met mijn fiets en fietstassen, in Europa en Marokko. Het is indrukwekkend om in je uppie van niks naar niks te fietsen. Ik zit nog steeds vaak op mijn racefiets, al hoef ik niet per se snel te gaan. Maar zie ik iemand in de verte, dan wil ik die altijd inhalen. Even jezelf testen, voelen wanneer het echt pijn gaat doen.

Vaders- of moederskindje? Ik kan niet kiezen. Het intellectuele en de drang om de wereld in te trekken heb ik van mijn vader, het stabiele en rustige van mijn moeder. Zij hebben een bijzonder huwelijk, ze zijn heel verschillend, maar gunnen elkaar zo veel. Mijn vader houdt van reizen, mijn moeder niet. Zij zei: 'Ik kan me er niets bij voorstellen maar ik zie dat het belangrijk voor je is, dus jij gaat reizen.' Op mijn twaalfde mocht ik (mijn twee zussen later ook) een week met hem op reis. Ik koos voor wandelen met de rugzak in de bergen. Spannend, vier dagen lopen zonder iemand te zien.

Grootste verdriet? Mijn echtscheiding. Ik ben op mijn 24ste getrouwd met het meisje dat ik op mijn 18^e had leren kennen. Op mijn 27ste gingen we scheiden. Dat was zo'n heftige ontwrichting dat ik er met verbazing op terugkijk. Ik voelde me ontredder, er was iets kapot gegaan dat niet kapot had moeten gaan. Ik had me tijdens die relatie proberen aan te passen, om maar te zorgen dat het goed ging. Maar wie ben je dan nog? Die enorme crisis heeft

me het diepe besef gebracht dat ik het altijd met mezelf moet doen. Dat ik ben wie ik ben, met alles erop en eraan. En dat dat oké is.

Vroeger wilde ik ... worden. Zending in Afrika, want daar hadden ze nog niet gehoord van Jezus. Of een zendingskomek die via grappen en grollen de blijde boodschap komt brengen. Ik geloof nu niet meer in een hogere macht die aan de touwtjes trekt. Ik noem mezelf wel religieus of spiritueel. Ik besef dat ik deel ben van iets groters, iets als liefde waar je meer of minder deel aan kunt hebben. Wij zijn in mijn ogen geen afzonderlijke eenheden. Wij zijn allemaal golfjes in de zee. Wij identificeren ons vaak met dat ene golfje zonder te beseffen dat daar een hele zee onder zit.

Kinderen zijn een geschenk. Saskia en ik kregen op latere leeftijd een zoon, dat was geweldig, ons gezinnetje van drie was klein en heel harmonieus. Het mocht wel wat groter en met meer reuring, vonden wij. [Grinnikt] Dat is gelukt. We kregen twee pleegdochters die uiteraard al veel mee hadden gemaakt. De grote vraag van pleegkinderen is altijd: hoor ik erbij? De oudste is na een aantal jaren weggegaan. Het was te heftig en te moeilijk, haar vertrek voelde als een nederlaag. Met de jongste hebben we veel contact. Ze is inmiddels moeder, we hebben dus een kleinkindje en dat is ontzettend leuk.

Het geheim van een goed huwelijk? Saskia en ik zijn al bijna 26 jaar samen. Belangrijk is dat je beseft dat die ander geen versie van jezelf is, maar iemand anders. Verder is het van groot belang dat je praat. Ik heb dat meegekregen van mijn ouders. Kwam ik als jongen 's avonds naar beneden, zaten ze eindeloos te praten. Dat doen wij ook. Wat er zo leuk aan Saskia is? Ze heeft veel energie, is slim en heel scherp waardoor ik ook scherp moet zijn. In mijn eerste oratie zei ik dat ik op het werk nog wel af en toe conceptueel kon inzakken, maar thuis niet.

Wetenschappers vinden werkdruk erg hoog

Zes op de tien werknemers aan universiteiten hebben het, aldus blijkt uit een FNV-enquête, zo druk dat ze lichamelijke en psychische klachten krijgen. Over de werkdruk aan de UM kruisen het college van bestuur en de universiteitsraad al een tijdlang de degenen.

Uit het onderzoek van FNV Overheid blijkt dat 80 procent van de wetenschappers de werkdruk aan universiteiten hoog of zeer hoog vindt. Dat geldt ook voor de helft van het ondersteunend personeel. Bovendien neemt de werkdruk de laatste jaren toe.

Driekwart van de respondenten werkt in weekenden of avonden over en kan dit niet compenseren. 70 procent van de wetenschappers gaat door tijdens vakanties: sommigen een paar dagen, anderen tien of meer dagen in het jaar.

Volgens voorzitter Jan Boersma van vakbond FNV zitten de werknemers in een "enorme spagaat". Goed onderwijs, goede ondersteuning en goed onderzoek gaan ten koste van henzelf. "Werkgevers moeten die druk echt gaan wegnemen door een realistisch aantal uur te begrenzen

voor taken."

Vanaf 2014 heeft het Maastrichtse college van bestuur, verspreid over drie jaar, ruim 12 miljoen euro besteed aan de kwaliteitsverbetering van het onderwijs en de daarmee samenhangende verlichting van de werkdruk. Mede daardoor zijn er sinds die tijd 130 arbeidsplaatsen in het onderwijs bij gekomen, toont collegelid Nick Bos met behulp van een reeks tabellen. Daarmee is het aantal onderwijsmedewerkers procentueel twee keer zo hard gegroeid als het aantal studenten.

In de verschillende faculteitsraden is tijdens begrotingsbesprekingen werkdruk nog geen bron van discussie geweest, zegt Bos. En in het tevredenheidsonderzoek van vorig jaar roeren medewerkers zich evenmin over werkdruk, met uitzondering van enkele afdelingen.

De universiteitsraad vindt de cijfers echter niet overtuigend en signaleert wel degelijk een hoge werkdruk als gevolg van bijvoorbeeld onderwijsvernieuwingen. Om een en ander op te helderen is vorige maand op initiatief van het college en universiteitsraad een taskforce in het leven geroepen, met daarin decanen, u-raadsleden en verte-

genwoordigers van de faculteiten.

De FNV-vragenlijst is door ruim 2500 respondenten ingevuld. De helft komt rechtstreeks uit de achterban van de vakbonden. De vakbonden en universiteiten hebben al maandenlang een conflict over de nieuwe cao. De onderhandelingen zitten sinds mei 2016 muurvast.

De FNV gaat deze week om de tafel met de VSNU om onder meer over de uitkomsten van de enquête te praten. "En ze zijn uiteraard onderwerp van gesprek in de cao-onderhandelingen."

Maurice Timmermans/ HOP

'Use less. Recycle the rest'

Eind maart is het zover: dan verdwijnen duizenden prullenbakken uit UM-kantoren, gangen en onderwijsruimten. Daarvoor in de plaats komen, verspreid over 33 universitaire panden, 875 bakken op centrale plaatsen. Het doel is afvalscheiding, om een duurzamere universiteit te worden. Het motto luidt: 'Use less. Recycle the rest.'

In de afgelopen jaren heeft Facility Services vier pilots gedaan: op de eigen kantoren op het Duboisdomein, bij UM Sport, de mensa plus de *Fast Forward* en de *Bakery* in Randwijk, en in de universiteitsbibliotheek in de binnenstad. De proeven moesten de knelpunten aan het licht brengen.

Daaruit bleek onder meer dat er een ware gedragsverandering nodig is, zegt projectleider Aukje Thomassen. "En dat je taaien gewoonten moet doorbreken. Medewerkers kunnen hun afval niet meer kwijt op kantoor en moeten nu een eindje lopen. We gaan een intensieve communicatiecampagne op touw zetten. Ook komen er volgende maand ludieke acties, zogenoemde *waste games*, met hulp van het Green Office."

Een punt van aandacht zijn de onderwijsruimten. Om eventuele puinhopen te voorkomen, verschijnen er 'kartonnetjes' met herinneringen op alle tafels in onderwijskamers. **MT**

Nieuwjaarsborrel 2017: "Mag ik een biertje?"

Net voor de nieuwjaarsborrel begon, afgelopen maandagmiddag om 16.00 uur, was er nóg een feestje in het gebouw van de School of Business and Economics. De grote collegezaal van de Tongersestraat 53 heet vanaf deze week de 'Franz Palm Lecture Hall', vernoemd naar de hoogleraar econometrie die - naast vele andere functies - drie keer decaan van SBE was. "Franz Palm heeft een enorme impact gehad op zowel SBE als de Universiteit Maastricht. Hij is een voorbeeld voor staf en studenten", aldus collegevoorzitter Martin Paul even later in zijn speech tijdens de nieuwjaarsborrel.

Na een moment van stilte om alle in 2016 overleden staf en studenten te herdenken, herinnerde hij de bomvolle mensa eraan dat 2016 het jaar was dat de UM een vrouwelijke rector binnenhaalde. "We zochten naar een kandidaat die niet alleen uitermate competent was, maar ook net zo oud als onze universiteit. En dat is gelukt", grinnikte hij. Om te besluiten met een paar suggesties voor het nieuwe jaar, gebaseerd op Maastrichts onderzoek dat veel media-aandacht kreeg. De laatste gaat over afvallen. "Wie heeft dit opgeschreven?", mompelt Paul vol zelfspot. Terwijl het publiek nog lacht, vervolgt hij: "Als je wilt afvallen, weet dat langzaam afvallen niet per se beter is dan een crash dieet en dat light producten een averechts effect hebben. Ik zal deze laatste tip zeker onthouden voor mijn eigen voornemen voor het nieuwe jaar." De hapjes tijdens deze borrel zijn heel gezond, verzekert hij zijn publiek. Zelfs de bitterballen, "die zijn *organic*".

Links Patrice Keijzer, rechts Len Cuppens Foto: Loraine Bodewes

Na een gezamenlijke toast is het woord aan vicevoorzitter Nick Bos om de jaarlijkse medewerkersprijs (een beeldje, oorkonde, bloemen en een diner-bon) uit te reiken. Die gaat naar Len Cuppens, die als pedel al jaren talloze promovendi en hun promotores "vol toewijding" bijstaat rondom hun promotieplechtigheid, en Bakir Bulic, projectmanager aan de faculteit Health Medicine and

Life Sciences. "Nog jong, maar al met een lange staat van dienst", aldus Bos, die voorzitter is van de jury. "Als er ergens problemen zijn denken veel mensen: was er maar een 'Bakirtje' in de buurt." Dit jaar waren er dertig genomineerden, stuk voor stuk voorgedragen door collega's. Juist dat feit maakt deze prijs zo mooi, zegt Len Cuppens geëmotioneerd tijdens haar dankwoord. Iets wat

Bakir Bulic even later zal bevestigen. Ze is blij met de "erkenning", prijst haar team en - "nu wordt het moeilijk, mag ik een biertje?" - haar trouwe maatje met wie ze jarenlang een kamer deelde, Patrice Keijzer, secretaresse van het college van bestuur. Om haar twee tellen later in de armen te vallen. **RJ**

'Het persoonlijke is politiek', beweerden feministen in de jaren tachtig. Tegenwoordig is politiek vooral persoonlijk. "Het probleem is dat er alleen nog maar toon is, en geen debat", schreef NRC-columnist Bas Heijne vorige week. Met een variant daarop zou ik zeggen: het probleem is dat er vooral persoon is en geen debat. Persoonlijke drijfveren worden door politici meer en meer benadrukt. Het gevolg van deze personificering is dat bij politieke meningsverschillen al gauw op de man wordt gespeeld. Ik heb dat afgelopen maanden mogen ondervinden. In augustus heb ik een kritisch stuk geschreven over het plan van de SP voor een Nationaal Zorgfonds. Ik was niet de enige die kanttekeningen bij dit plan heeft gemaakt, ook andere economen hebben zich hierover kritisch uitgelaten. De SP reageerde op deze inhoudelijke kritiek met verdachtmakingen en insinuaties over belangenverstrengeling. Het SP-Tweede

Politiek is persoonlijk geworden

Kamerlid Ronald van Raak omschreef mij in een artikel als "een vooraanstaand VVD-lid". Hoewel onjuist, was dit tegelijk de meest positieve kwalificatie in het hele stuk van Van Raak. Een collega-econoom werd in hetzelfde stuk door Van Raak uitgemaakt voor bedrieger, een ander (ten onrechte) als iemand die financiële belangen bij het huidige zorgstelsel had. Ronald van Raak was niet de enige die hard uithaalde. SP-Tweede Kamerlid Renske Leijten en SP-voorzitter Ron Meijer reageerden op dezelfde manier. Dit was weer aanleiding voor Twitteraars en reaguurders op sociale media om met scheldpartijen en verdachtmakingen er nog een schepje bovenop te doen. Door op de persoon te spelen probeert de SP

critici van hun plannen monddood te maken. Verdachtmakingen en insinuaties zijn een vorm van intimidatie om andersdenkenden het zwijgen op te leggen. Ik schrijf met enige regelmaat opiniestukken over de zorg en het onderwijs. Ik vind dat deze vorm van kennisdeling tot de taak behoort van wetenschappers die uit publieke middelen worden betaald. Naar aanleiding van de verdachtmakingen van de SP heb ik me wel afgevraagd of ik daarmee moet doorgaan. Ik zit er niet op te wachten om me door Jan en alleman te laten uitschelden op sociale media. Aan de andere kant wil ik niet zwichten voor de tirannie van de intimidatie. Dus heb ik in de kerstvakantie opnieuw een kritisch stuk

geschreven over een SP-plan. Afwachten wat er nu weer over mijn hoofd wordt uitgestort... **Wim Groot, hoogleraar gezondheidseconomie en hoogleraar evidence based education**

Deze column is geschreven op persoonlijke titel

Myth Busters

Myth: The people rule

Photo: Joey Roberts Illustration: Simone Golob

“On paper the people rule, but in practice our representatives in the Upper and Lower House do so on our behalf”

Who is really the boss in a democracy? Ask ten random passers-by on the Maastricht Wednesday market, and most likely a popular answer will be “The voter.” Indeed, this idea is reflected in the origin of the word. *Demos* means people in ancient Greek, and *kratein* is the verb ‘to rule’. According to senior lecturer of Social Philosophy Sjaak Koenis, the idea that the people rule is not only incorrect and dangerous, but necessary at the same time.

“That the people rule, is a myth in two ways. Firstly, because it is factually incorrect. Of course, on paper the people rule, but in practice our representatives in the Upper and Lower House do so on our behalf. In addition, the people do not speak with one voice. In a liberal democracy, one can hear a multitude of voices. When someone like Geert Wilders shouts that his voice is the voice of the people, he denies the multitude and he is actually claiming that there is only one voice, his voice. In this way, populists claim that they represent the masses directly. According to this logic, anyone who does not agree with the populists, is an enemy of the nation. I think that is a dangerous idea.”

“At the same time, it is necessary that people believe that they rule,” Koenis continues. “This idea, as is often the case with myths, plays an important role: the fact that citizens rule together, implies equality and provides legitimacy to the call for emancipation of groups in less privileged positions. This is a very powerful idea that inspires many people and is indispensable for a healthy democracy. All those grand ideas, such as self-determination, equality and

freedom, provide a counterbalance to the obstinate practice: the representative system with its back-room politics, pragmatism and bureaucracy. Without the idealistic side, democracy would drown in cynicism and perverse incentives, without parliament and civil service nothing would ever be decided or done.”

The slogan ‘*Wir sind das Volk*’ indicates well just how this myth can be used in various ways. “At the end of the nineteen-eighties, the people of Eastern Germany used this slogan to demand self-determination. Today, the phrase is used in right-wing circles, such as Pegida, as a claim to their own absolute righteousness. In doing so, right-wing populists exclude people who think differently; we know how things are, so we say what happens.”

“That dynamics of exclusion are a common phenomenon in groups of people who feel threatened by the emancipation of other groups. An example is the debate about ‘Zwarte Piet’ in the Netherlands. Black Dutch people feel emancipated, equal. This group no longer wants to be discriminated against and has become – rightly so, in my opinion – angry about this issue. In a reaction to that, we see ‘white anger’, making an exclusive claim to Dutch nationality. I find this

to be a better explanation than one that suggests a new kind of racism. Racism has always existed. My explanation is closely linked to the necessary side of the myth that I mentioned: the idea that we all govern this country together. The fact that there has been a counterreaction to the corresponding emancipation, I consider it a case of the growing pains of the democracy rather than a life-threatening disease.”

For those who feel that ‘Prime Minister Wilders’ or ‘President Le Pen’ is an absolute horror scenario, Koenis has a reassuring prediction: the right-wing populists cannot persist that they have a monopoly on what the people want once they come into power. “In that case, such parties will have to show more pragmatism and they will have to compromise in order to govern effectively. If they do so, their claim will lose credibility. In the worst case, it will be similar to Turkey, where a transition to a dictatorial system is taking place in the name of the people. I don’t see that happening here any time soon. I have faith in liberal democracy because we have set up our form of government very conservatively; it is reasonably insensitive to the whims of the electorate. It is actually very difficult to radically change the constitution. This requires multiple majorities both in the Upper and Lower House. Also, I don’t see a coup taking place here or in United States.”

Sjoerd Willen

 Nederlandse versie op www.observantonline.nl

Time for time out

I like Christmas and Christmas holidays, I always have. It’s a magical period which brings some relief from the greyness and cold of winter, and fresh oxygen to start with motivation the new year to come. To me it’s the right moment to slow down, relax, spend time with family, enjoy all the food I normally try to avoid during the year, and also take some time to reflect on the year about to end.

This year the task happened to be harder than usual. I struggled to keep my attention tight to a specific line of thoughts, and come up with consistent considerations.

There was just too much background noise in my brain, and every time I was attempting a new start, my mind would eventually drift away. At last, this helped me to realise once more how important it is to create more frequent opportunities to make some silence in my life, to be able to stop and think about it, clean up my thoughts from the daily occupations and worries, and then find the best course of action for tackling life’s challenges, both big and small.

And then I thought about all the many great men and women that to a certain extent have been my role models, and somehow I’m convinced that for many of them one reason of their success must have been their ability to make time for looking into themselves. And they must have been able to do that all the time, without postponing it to some special and rare moments, as holidays. Every night before going to bed, while sipping a coffee or a cup of tea, or having a walk in the park, or watching their children playing. I think it must have to do as well with the ability of being able to focus on the moment at hand, on what I’m doing regardless what I’m doing, without being too much distracted by what was, or what will be, and finally enjoy and make the best of every single moment.

Pietro Bonizzi, Assistant Professor at Data Science and Knowledge Engineering

Survey on behaviour in the University Library

Noise is the greatest irritation

More than half of the one hundred students questioned find the noise made by others in the Maastricht University Library, troublesome. Unnecessarily keeping seats in the workspaces reserved, is the greatest annoyance for approximately a quarter. What would they like to see happen? Silence and concentration. The library is valued as a meeting place.

Observant held a survey among library users prior to the exams in December. The subject was fellow students' behaviour in the university library. What is nice and what is not, and do students call others to account for their behaviour? In the latest *UM Student Monitor*, in which students assess facilities, complaints were made about there being too few study spaces, but behaviour is a real thorn in some people's side too. A law student writes: "Always busy and filled with people who reserve spaces for friends or who leave a writing pad on a table reserving it for the whole day." On the other side of the Maas, a psychology student states: "Too loud, as if someone is deliberately trying to take up as much 'space' as possible, while the continuous echo of the buzzing hangs around."

Observant approached students in the library on the Grote Looiersstraat and in Randwyck. What did that show? Students don't only visit the library just before exams; the majority of the one hundred students questioned go to the University Library at least once a week. Almost half of the respondents are irritated by fellow visitors' behaviour during one out of three visits. Eight per cent – mainly students visiting the Grote Looiersstraat – indicated that they become extremely annoyed during every visit. The survey showed that noisy fellow students are by far the greatest problem (57 per cent). Ingrid Wijk, director of the University Library: "At the inner-city location, we have introduced a colour system for every room, based on a suggestion from students. Red means silence. Orange means working, but talking is allowed (but no telephone calls). Green indicates a group setting with tables where discussions may take place. Three weeks before the exams, we change the colours and the focus is more on self-study and so more quietness." Unnecessarily keeping workspaces reserved irritates approximately a quarter. An irritation that is twice as common in the city centre. Wijk refers to the so-called *break discs* (that can be used to indicate when you left and when you will be back) that are used in Randwyck. They have been abolished in the city centre, "because some people abused them and there was a fuss if

Unnecessarily keeping seats in the workspaces reserved, is the greatest annoyance for approximately a quarter Photo: Loraine Bodewes

someone came back late and his study space was taken." Fifteen respondents (fourteen of whom were questioned in the inner city), having been asked 'which house rules would you like to introduce and how would you do that,' answered that they would like personnel to be stricter, both about noise and about reserving behaviour. More than a third would like stricter rules. "Unfortunately, we cannot legally enforce the rules more strictly than we do," replies Wijk. "We are not allowed to just remove someone's belongings and keep them somewhere safe. Then we are liable for the consequences. And what if someone says that there were more items than what we removed? I think that the solution lies with the students themselves." The same applies to the third most often mentioned source of irritation: rubbish left lying around (7 per cent). Wijk feels that this is a joint responsibility of the students and the University Library. How do students deal with their irritation? More than half call others to account for their behaviour. Thirty-six per cent, most of whom study in Randwyck, would rather say nothing. Wijk is surprised about this: "With the PBL system and the skills that they learn here, you would like to think that students could address others about their behav-

our." And what if they themselves are addressed by others? Less than thirty students say that they have on occasion been spoken to about their behaviour (in almost all incidences for noise disturbance). They usually don't mind and even feel it was justified. A little less than half blows off steam with a fellow student (who hasn't caused the disturbance). A mere four students appealed to library staff. Lastly, Wijk mentions a behavioural experiment with 'bath towel behaviour' that a master's student of Psychology carried out in the inner-city library last Autumn. "She selected a few rooms and posted texts on the wall that would make students aware of their behaviour. Something like: 'It's bad behaviour to reserve a work space but not to work there.'" According to Wijk, this was a useful experiment, but it showed that "these types of interventions no longer work after four days. Everyone reverted to the former pattern."

Sjoerd Willen

 Nederlandse versie op www.observantonline.nl

No slipping for beginners

Snow provides a lot of sporting fun, beautiful scenes and even has its own day (15 January). But it also means slipperiness and so also falls. "People fall most often (50-60 per cent) while walking. When it is icy, the number of falls increases noticeably," says movement scientist Kenneth Meijer.

Fortunately, our bodies learn quickly. "During our investigation, we put people on a treadmill that we can set to go in various directions and turn in three different ways. In this way, we disrupt their walking process to see how they react. In the beginning, they lose their balance, but as time goes on, they adapt. Something changes in their system – we don't know exactly what – that enables them to cope with the disruption better."

Illustration: Simone Golob

This habituation can also be observed in people who live in areas where there is a lot of snow-fall. "We were at a congress in Tomsk, where there was a thick layer of snow. The streets were extremely slippery, but women in high heels and older people just walked along. At the same time, a third of our delegation had slipped within an hour."

What really works well when learning to deal with slipperiness, is a shock reaction. "If you almost fall once, the effects will remain for a long time." But well, to fall on purpose is another thing. "What you can do, is a dancing game on the computer, in which you have to place your feet on various coloured spots. You have to carry out all kinds of antics with your feet. However, you need to start training well before the winter for this to have any effect."

For anyone who is not that well prepared, Meijer has some tips. "Take small steps, because then the forces that occur when you put your foot down on the ground are also smaller. And make sure that you are in good physical condition. Strong muscles are able to correct more easily and react more quickly."

CF

"We will treat the students, who are after all young adults, accordingly"

Continued from page 1

the case, then we will review our measures again. It is exactly this sixth step in the seven-step process (preparation) that plays an important role because we work on the basis that students who are well-prepared want to share their knowledge. Going back to compulsory attendance is the least interesting option for us."

Mesman hopes that the eternal discussion about how often someone should be present will disappear. The adaptation will save time anyway. "The supporting clusters now have a hard job implementing the rules and all the exceptions. And students will no longer need to get to grips with all those procedures either."

But even more importantly: "We will treat the students, who are after all young adults, accordingly. It is about their own responsibility, about development in the broadest sense of the word."

Riki Janssen

'Use less. Recycle the rest'

At the end of March, thousands of waste bins will disappear from UM offices, corridors and classrooms. They will be replaced by 875 centrally located bins, spread across 33 university buildings. The objective is to stimulate waste recycling, in order to become a more sustainable university. The motto is: 'Use less. Recycle the rest.'

Over the past few years, Facility Services have carried out four pilot projects: in their own offices on Duboisdomein, at UM Sports, the university restaurant as well as the *Fast Forward* and the *Bakery* in Randwijck, and in the university library in the city centre. The trials were held to identify any bottlenecks.

The projects proved, among other things, that a comprehensive behavioural change is required, says project leader Aukje Thomassen. "And that we would have to break through some tough habits. Employees can no longer get rid of their rubbish in the office and will have to walk further in order to do so. We are going to set up an intensive communication campaign. Supported by the Green Office, there will also be some fun activities next month, so-called waste games."

A point that needs special attention is the classrooms. To prevent any mess, there will be 'cartons' with reminders on the tables in the classrooms.

MT

University Choir's anniversary concerts

The University Choir is celebrating its fortieth anniversary in 2017 with a series of special concerts. The first is on Saturday, 14 January in the Sint Janskerk and is entitled *Stars*. In addition to the composition of the same name by Norwegian born Ola Gjeilo, there will also be two evening serenades from nineteenth-century Germany and spiritual sounds from South Africa.

Those who cannot attend on the 14th, will have another two opportunities to see the choir perform. They will sing *Stars* on 20 and 21 January at 16:00hrs in the Sint Agatha church in Eys. Proceeds from the concerts will go to charity.

Stars, Sint Janskerk, Saturday 14 January, 20:00hrs, tickets: 10 euro, students 7 euro

CF

Guess who's coming to dinner

"Is the button shop still here?"

Jim van Os
56

professor of psychiatry, married to Noortje, children Laura and Johan, lives in Maastricht and Amsterdam

Charlotte Meesters
21

second-year International Business

Anika Pastoor
22

third-year Hotel School

Sterre Ploegmakers
19

first/second-year Dutch Law

Barbara Zandvliet
21

first-year International Business, treasurer of Les Must

Psychiatry professor Jim van Os enters the room carrying a basket wrapped in cellophane. It contains several bottles of wine, truffle dressing, mustard, spaghetti and more. Quite a fancy gift, especially compared to what other professors typically bring to these dinners. "I have to admit I was given it myself this morning. There was a national conference for general practice health-care groups at Vaeshartelt Castle and I was giving a talk on mental healthcare. So I thought, I'll just pass it on to the students."

That he managed to get in at all without having to phone his hosts is a small miracle, seeing as the doorbell to this building at the Markt doesn't work. Not usually, anyway. And on purpose: "Having a working bell in this part of the city, with all those drunken people wandering past, is not exactly ideal", Anika Pastoors had emailed earlier. As the main house of Les Must, the oldest sorority in the Tragos student association, it has long been 'in the family'.

And this is the elite of the sorority, we are supposed to understand. "All sorority drinks are held here", says Charlotte Meesters with some pride. They host parties too. Take yesterday: that was a big night, mainly because it spilled over into morning. Pastoor and Meesters went to bed at eight am, on the couch here in the living room. Meesters only woke up at half past three, just in time to start cooking for the professor. "Sometimes you have these kinds of nights. A little too often perhaps", Pastoor laughs. "I'm not all that functional right now", says Meesters. "But we did have a good night – you've got to look at the positive."

Van Os is understanding, and remains so throughout the evening. There's no wagging finger here, only: "Nice, that you can sleep till half past three in the afternoon!" When they talk about heavy drinking, he refrains from lecturing them about the damage this can do to young brains. Alcohol just makes you "a little more uninhibited", he says, "and that's good". His stance contrasts with that of the Utrecht psychiatrist René Kahn, "who goes on a massive rant against alcohol in his book. It's about learning to deal with your addictions", Van Os continues.

"Remember, you as students are all survivors of high school, because that's where drinking begins these days." But enough about drinking; that's not the only thing these ladies do. Barbara Zandvliet and Sterre Ploegmakers had a quiet night last night, and crept out of the house this morning to go to class.

The professor has a thousand and one questions about what goes on in such a sorority, "and what you have to do to get in". The question can be better put the other way, Ploegmakers explains: it's the houses that "fight for the girls". Maastricht has a surplus of student associations, whereas students are – partly as a result of the loan system – choosing to stay at home more often. "It's all you can do to get them." Being part of a student association is important, Zandvliet says. "The internationals do their own thing, but for Dutch students it's good to join an association and not to live alone; otherwise you get lonely quickly." Van Os is no stranger to this world. As a member of the Amsterdam student corps he lived in a similar house, not with five students (one is away today) but with twelve. "For me the most traumatic thing was the fridge. You put beer or bread in and never knew whether it'd still be there the next day."

The conversation turns to his work. He always wanted to be a psychiatrist, because "the brain is pretty much the final frontier. You can replace a heart, you can help the kidneys to filter blood, but the brain – not to mention the mind – now that's still interesting." After working in France and England, he is now focused on institutional psychiatry. "I try to just go along with the bureaucracy. I've become very patient with it." "You must go home with pretty intense stories after seeing patients", Zandvliet says. "How does

that work, do you talk about it?"

"Oh, it's much harder for oncologists, with all those people dying. And yes, I can share it a bit at home, but I prefer to talk about something else", Van Os replies. "Incidentally, it's good to talk about things. Women talk a lot, men have a beer."

Meesters begs to differ. "Men are gossips too, you know. And women are often catty, not sweet." This raises an important question: is the professor a cat person? Yes, he has two of them. A good thing too, because just then Spek – an epileptic cat with a heart defect

– lopes into the room. "We got him off Marktplaats; that's why he was free." The cat is somewhat divisive: Zandvliet and Pastoor are for, Meesters and Ploegmakers against. "We have dogs at home", says Ploegmakers. "This guy is unreliable, he doesn't listen, he's quite mean, he scratches you and he pees on the couch." Their solution is to use a spray on the couch that smells like mosquito. "He's a terrorist", Meesters says. Zandvliet is defensive: "He has his moments." Ploegmakers: "More bad moments."

He does have a purpose, one of the students points out: he's there for the mouse droppings. "The mice, not the droppings", cries another. In any event, it seems to work; there have been no more mouse sightings. Foodwise, Van Os is in luck tonight. "We're a real cooking sorority. We don't make stuff out of packets, it's all fresh and homemade", Zandvliet says. The pumpkin soup with goat's cheese is followed by *zuurvlees* with a side of chips and salad. To fetch the chips one of the students pops downstairs to Reitz, considered the best chip shop in Maastricht. They can see it from

their window but go there only rarely, preferring McDonald's: there you don't have to queue and can pay with card. But with McDonald's closing, those days will soon be over.

Pastoor is hoarse. Not from yesterday, but constantly. "You talk way too loud", Meesters says affectionately. "That's how I talk", responds Pastoor. She previously had speech therapy but plans to go to "a real doctor" soon. "I'm just a bit of a problem case", she laughs. Van Os: "Didn't the singer from Queen, Freddie Mercury, also have pimples or something on his vocal chords?" He throws his head back and imitates the sound: "WHAOE!!"

"How" Pastoor asks ironically. Halfway through the evening, the professor asks "Is that button shop still around?" The Panhuys, the students respond – yes, it's still here. Van Os holds out his sleeves. "Because I've been missing a few buttons for a while"

"Who wants coffee?" Zandvliet asks. "With real *borstplaat* from the baker's?"

Uh oh: no dessert. In hushed tones they admit the meringue was a flop. No matter – Van Os has to get going to the button shop before it closes anyway.

Wammes Bos

FOOD

★★★★★

"Fantastic, even the *borstplaat* with the coffee"

HOSPITALITY

★★★★★

"Felt very well received"

CLEANLINESS

★★★★★

"My old student house was a mess. It's really tidy here."

Scores (up to 5 stars) given by prof. van Os

Nederlandse versie op www.observantonline.nl

Professor Jim van Os shares a meal with Les Must, part of Tragos, from left to right: Barbara Zandvliet, Anika Pastoor, Jim van Os, Sterre Ploegmakers, Charlotte Meesters Photo: Loraine Bodewes

Anniversary book in sixteen pieces

On secret plans and the love of dachshunds

That Maastricht has a university at all, let alone one with a fairly solid reputation, is often said to be a miracle. For much of its history the Rijksuniversiteit Limburg (RL) (later Maastricht University, UM) was fighting a losing battle, as the anniversary book given to all employees this week testifies once again.

The battle was fought against officials and politicians from The Hague who would have had no qualms seeing the budding university fail in the 1970s and even the 80s. After all, this would have resulted in considerable cost savings that otherwise had to be eked out through interminable negotiations. There was opposition, too, from other universities, mainly those in the south: Tilburg, Nijmegen, Eindhoven. They were up in arms the moment Maastricht unveiled its plans; either they had long been mulling over similar ideas, or they feared the competition would pose a threat to their existing study programmes. Eindhoven University of Technology was less than pleased with the plan to establish a Science College, Nijmegen was unhappy about the prospect of psychology in Maastricht, and Tilburg, following cutbacks to its own literature department, was rattled by the plans in the field of cultural studies (and it was not alone). Thus Gerard de Vries, engineer and professor of the philosophy of science, worked in the utmost secrecy on the plan that would ultimately lead to Maastricht's Arts and Culture programme. De Vries had been brought in from Groningen in 1987 to join the soon-to-be-established Faculty of General Sciences; less a genuine faculty than a collection of disciplines tasked with providing the existing faculties (medicine, health sciences, law and economics) with 'service education' (or 'basic provisions', as they were then known): philosophy and history, and later also computer science and maths. It was the sort of creative construction the university has always been known for. But De Vries was to come up against a few surprises in Maastricht – and not just the sight of priests and monks still walking the streets in their habits (one didn't see such a thing in Groningen, and De Vries was not a religious man). What really rubbed him up the wrong way was the declaration by Karl Dittrich, a member of the Executive Board, that he had no idea what business a philosopher could possibly have in Maastricht. Add to this the Board's notable lack of enthusiasm for the General Sciences faculty; it was the University Council that insisted on it (in those days the Council still had that kind of influence). This was the atmosphere that De Vries stepped into.

All this is described in the new anniversary book, *Het Maastrichts experiment, over de uitdagingen van een jonge universiteit 1976-2016* (The Maastricht experiment: On the challenges of a young university, 1976–2016). The book was written by Annemieke Klijn, historian at the Faculty of Arts and Social Sciences – the faculty eventually established by none other than De Vries.

Secret

And so he found himself languishing in a 'fake' faculty that, with no students or study programmes of its own, was destined for a short

life. Something had to change. An initiative was already underway, supported by a number of young researchers such as Tannelie Blom and Maarten Doorman, to develop a study programme in Arts and Culture in collaboration with the local academies of fine arts and drama. But De Vries opposed the idea. University and higher vocational education were, to his mind, just too different. Klijn stops short of suggesting that De Vries actively sabotaged the plans, but it is clear he was no eager partner in what was ultimately a doomed initiative. Instead he concentrated on his own plans, in league with the new university president Loek Vredevoogd. It was Vredevoogd who insisted on the utmost secrecy to avoid stoking the resistance of other universities and later also the education ministry. The latter, after all, would have to give its consent if the plans were to have any chance of getting off the ground. De Vries took this imperative quite literally: he hatched his plans in the privacy of his own home and kept even his own secretary in the dark, not to mention any other staff. In mid-1989 he sprang the proposal that would ultimately lead to the Arts and Culture programme upon his colleagues, who didn't hesitate to give him a piece of their mind. It was enough to drive one Pieter Mostert, a philosopher and one of the first employees of the new university, to quit his post. Not only were the plans developed in secret (did De Vries not trust his own staff?) and then pushed through without proper discussion, but Mostert also had strong substantive objections. Unlike the earlier Arts and Culture programme, the proposal had little in the way of art: the conception of culture was too narrow, he felt – and he wasn't the only one – and had shifted too far in the direction of technology, science and society. In spite of these objections, the proposal was implemented – and it would not be going too far to say the programme continues in this direction today.

And thus Maastricht's cultural scientists were engaged in a robust conflict around 1990. Unfortunately, Klijn goes into little detail about the debate, the direction of the programme and the ensuing development of the faculty. As regards Mostert, she limits her discussion to his criticism of the 'autocratic' behaviour of De Vries.

Debates and conflicts

This rather superficial approach can also be seen elsewhere in the book, as will be clear to readers already familiar with at least some of the history of the RL/UM. Given the young age of the university, this goes for many employees. In the chapters on the medical faculty (later health sciences) and others, the debates and conflicts are touched upon, but not always enough to truly get a sense of just how intensely they raged at the time and what impact they had on the direction of the faculty and university.

The chapter on the social psychiatrist Marius Romme (the book is divided into sixteen chapters, each revolving around a central 'builder') is a good example. Klijn mentions the controversy surrounding the awarding of a double doctorate in 1983 – but ultimately it never happened. The fuss had to do with a long-running dispute over the building of a new academic hospital. The powerful medical dean Co Greep was unequivocally in favour, whereas Romme and many others, including students, stuck to the original idea that the Maastricht medical faculty should train 'different' doctors, focusing particularly on general practitioners. Clinical practice could, in their view, easily be accommodated at existing hospitals.

For or against a new hospital: it divided the fledgling university, and in this climate two of Romme's PhD candidates wanted to defend a single thesis which was critical of psychiatric hospital care. It was to be the first dissertation in the social sciences at the RL. The ceremony was arranged and the *bitterballen* all but ordered when, at the instigation of Greep and the then university rector Coen Hemker, the proceedings were cancelled. A hastily convened committee had established that the thesis was methodologically below par. On the committee were academics such as Hans Philipsen, who, as professor of methods and techniques of social science research in Leiden, was hardly unfamiliar with the field. Then there was UM's first female professor, the sociologist Riet Drop, who described the thesis in the university's previous anniversary book from 2001 as "truly crap". She went on to add that Romme had little knowledge of academic research, and that the same could be said of many professors from those early days.

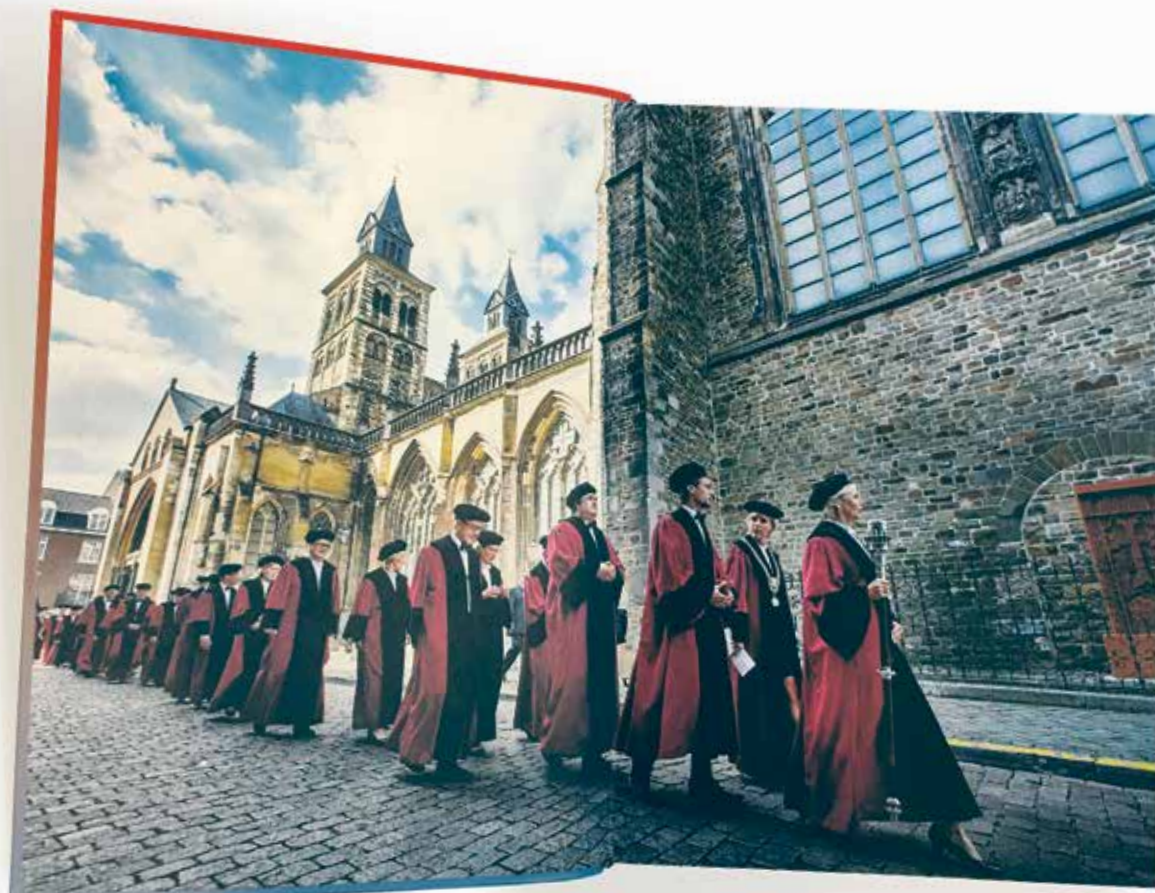
How does Klijn approach this issue, which even made the national press? She correctly locates the affair in the context of the hospital debate, but the atmosphere, the harshness of the conflict, the indisputable verdict that Romme was way off target – all this is lacking. As a result, the still aggrieved Romme is again given a platform for his claim that the thesis was rejected for political reasons by the 'hospital lobby'.

Commemorative volume

As Klijn is the first to acknowledge in her introduction, the new anniversary book is by no means the definitive history of the university. Is it not time, she asks, to write a genuinely rigorous history? Clearly, the answer must be yes. There are few publications beyond P.J. Knegtmans's thorough but rather dry work on the founding of the RL, *De Medische Faculteit Maastricht. Een nieuwe universiteit in een herstructureringsgebied, 1969-1984*. The anniversary book of 2001 was a compilation of contributions by many authors with very different styles. People are more inclined to approach such a project as a sort of commemorative volume, Klijn says. This ought to change. With its 50th anniversary approaching, a relatively healthy financial situation and the economy picking up, the university would do well to start looking for a historian who can tell the whole story from beginning to end. Naturally, the impetus must come from the Executive Board. Klijn was originally commissioned by the Arts and Heritage Committee; only later did the Board get involved. Further, the Board ought to compel everyone who is asked to cooperate to do so in a timely manner, on pain of losing their Christmas bonus. Klijn's selection of informants in this book may be open to criticism, but this could in part have been avoided if potential subjects had been willing to provide the required information. "Not everyone was open to a dialogue about the past", she writes. Now that is a real scandal.

Wammes Bos

Read the full version of the article on www.observantonline.nl

Picture from the book 'The Maastricht Experiment'

Jubileumboek in zestien stukjes

Over geheime plannen en de

Inkom 1986

Het is al vaker gezegd: dat er hier in Maastricht überhaupt een universiteit staat, die bovendien een tamelijk solide reputatie heeft verworven, mag een wonder heten. Want het was vaak vechten tegen de bierkaai. Het deze week onder alle UM-medewerkers verspreide jubileumboek getuigt daar nog eens van.

Tekst: Wammes Bos, Foto's: archief Observant

Tegen de bierkaai, dat wil in het geval van de Rijksuniversiteit Limburg (RL), later de Universiteit Maastricht, zeggen: tegen Haagse ambtenaren en politici die het prille initiatief in de jaren zeventig en ook nog tachtig graag zagen kelderen om op die manier in één klap bezuinigingen te realiseren waarover anders ellenlang onderhandeld moest worden. En tegen de collega's, de zusteruniversiteiten, vooral die in het zuiden, Tilburg, Nijmegen, Eindhoven. Want die stonden op hun achterste benen zodra Maastricht met een plannetje kwam waar ze ofwel zelf op zaten te broeden, ofwel concurrentie voor hun eigen bestaande richtingen van verwachtten. Zo was de Technische Universiteit Eindhoven niet blij met het plan voor een Science College, zo was Nijmegen overdonderend niet blij met de plannen om in Maastricht psychologie in te voeren, zo was (onder veel meer) Tilburg, na bezuinigingen op de eigen letterenafdeling, niet geporteerd van de Maastrichtse plannen voor cultuurwetenschappen. Het was dan ook precies om die reden dat ingenieur en wetenschapsfilosoof prof. Gerard de Vries in het grootste geheim aan zijn plan werkte dat uiteindelijk zou resulteren in cul-

tuur- en wetenschapsstudies.

De Vries was in 1987 vers ingevlogen vanuit Groningen om hier hoogleraar wijsbegeerte te worden bij de faculteit Algemene Wetenschappen (AW) 'in oprichting'; geen echte faculteit maar meer een verzamelplaats voor vakgebieden die de bestaande faculteiten (geneeskunde, gezondheidswetenschappen, rechten en economie) met 'serviceonderwijs' moesten bedienen: wijsbegeerte en geschiedenis, iets later ook informatica en wiskunde. 'Basisvoorzieningen' heette dat toen. Het was een van die typische gelegenheidsconstructies waar deze universiteit altijd zeer creatief in is geweest. Maar de pas gearriveerde De Vries liep in Maastricht wel tegen een paar verrassingen aan. Niet alleen de grote aantallen priesters en monniken die nog in pijn over straat gingen - zo iets zag je in Groningen niet, en De Vries kwam uit een ongelooflijk nest. Wat hem vooral rauw op zijn dak viel was de mededeling van Karl Dittrich, lid van het college van bestuur, dat hij geen flauw idee had wat een filosoof hier eigenlijk kwam doen. En verder dat de nieuwe faculteit AW trouwens niet met veel bestuurlijke geestdrift in het leven was geroepen; het was de universiteitsraad die er op

had aangedrongen; die invloed had de U-raad destijds nog. In die sfeer stapte De Vries de universiteit binnen.

Het valt allemaal te lezen in *Het Maastrichts experiment, over de uitdagingen van een jonge universiteit 1976-2016* van Annemieke Klijn, historica en verbonden aan de faculteit die De Vries even later in het leven wist te roepen: cultuurwetenschappen, nu meestal Fasos genoemd, de Faculty of Arts and Social sciences.

Geheim

Daar zat hij dan, in een 'nep'faculteit zonder eigen studenten, zonder eigen studierichting. Zo iets was geen lang leven beschoren, daarvan was hij overtuigd. En dus moest er iets gebeuren. Er liep al een initiatief, gedragen door een aantal reeds eerder aangetrokken jonge wetenschappers als Tannelie Blom en Maarten Doorman, om samen met de kunstacademie en de toneelacademie een studierichting Kunst- en Cultuurwetenschappen te ontwikkelen. Maar De Vries zag daar niets in, hbo en universiteit waren te verschillend, vond hij. Klijn schrijft nog net niet dat De Vries de plannen saboteerde, maar enthousiast meewerken was er in

ieder geval niet bij.

Het zaakje mislukte dus, De Vries concentreerde zich op eigen plannen, in een onderonsje met de nieuwe collegevoorzitter Loek Vredevoogd. Dat was de man die op uiterste geheimhouding aandrong omdat er anders te veel weerstand bij de andere universiteiten dreigde, en op termijn dan ook bij het ministerie. En daar moest de toestemming vandaan komen om ook echt te beginnen. De Vries nam die geheimhouding nogal letterlijk: hij werkte thuis aan de plannen, zelfs zijn eigen secretaresse wist van niets, laat staan de staf. Medio 1989 overviel hij die met het voorstel dat uiteindelijk tot cultuur- en wetenschapsstudies zou leiden, en kreeg de wind van voren. Het was zelfs aanleiding voor iemand als Pieter Mostert, filosoof en medewerker van het eerste uur, om de universiteit te verlaten: dat plannen in het geheim ontwikkeld werden - hoeveel vertrouwen had De Vries in zijn eigen staf? - en vervolgens doorgedrukt werden zonder fatsoenlijke facultaire discussie was al laakbaar genoeg, maar ook inhoudelijk had Mostert stevige bezwaren. Het nieuwe plan had, anders dan het eerdere Kunst- en Cultuurwetenschappen, nauwelijks nog iets met kunst van doen: het cultuurbegrip was te zeer verengd en verlegd naar techniek, wetenschap en samenleving, vond hij, en hij niet alleen. Dat was toen de richting die werd ingezet, en de stelling is niet te gewaagd dat die trend tot nu toe voortduurt. Het was dus een stevig inhoudelijk conflict, daar bij de cultuurwetenschappers rond 1990. Het jammere is dat Klijn nauwelijks op dat debat, over de koers van de opleiding en de

e voorliefde voor teckels

Co Greep in oktober 1986

Founding father Fasos Gerard de Vries eind jaren '80

latere faculteit Fasos, ingaat. Wat Mostert betreft beperkt Klijn zich tot diens kritiek op het 'autocratische' optreden van De Vries.

Debatten en conflicten

Helaas is die nogal afvlakkende benadering ook elders in dit boek te vinden. Wie het doorleest en zelf iets van de geschiedenis van RL/UM weet - en dat geldt voor veel medewerkers, de universiteit is nog jong immers - zal het niet ontgaan, ook in de hoofdstukken over de medische faculteit, bij het latere gezondheids-wetenschappen enzovoorts. De debatten en de conflicten worden wel genoemd, of op zijn minst aangestipt, maar lang niet altijd genoeg om de scherpte ervan en de portee voor de koers van faculteit en universiteit werkelijk te kunnen vatten. Of de sfeer ook maar te proeven. Een voorbeeldje: in het hoofdstuk met sociaal psychiater Marius Romme - het boek is opgebouwd uit zestien hoofdstukken waarin telkens een 'bouwer' centraal staat - wordt gewag gemaakt van de rel rond een dubbelpromotie in 1983. Wat gebeurde er? Niets. Die ging namelijk niet door. De rel had alles te maken met het langlopende conflict over een nieuw te bouwen academisch ziekenhuis. De machtige medisch decaan Co Greep liep daarvoor het vuur uit zijn sloffen, mensen als Romme maar ook heel veel anderen, en zeker ook studenten, hielden meer vast aan het oorspronkelijke idee dat de medische faculteit Maastricht 'andere' artsen op zou leiden en zich vooral op de eerste (huisartsen) lijn zou richten; de klinische praktijk kon wel bij bestaande ziekenhuizen worden ondergebracht.

Pro- of contra een nieuw ziekenhuis; het verdeelde de nog jonge universiteit, en in die sfeer wilden twee promovendi van Romme tegelijkertijd op één proefschrift promoveren dat kritisch was over (psychiatrische) ziekenhuiszorg. Het was het eerste sociaalwetenschappelijke proefschrift aan de RL, de plechtigheid was geregeld, de bitterballen al ongeveer besteld toen het op instigatie van Greep en de toenmalige rector Coen Hemker werd afgeblazen. De dissertatie was methodologisch echt onder de maat, zo had ook een snel bijeen geroepen commissie waarin onder meer Hans Philipsen prijkte, al geconstateerd. Philipsen kwam uit Leiden, waar hij hoogleraar methoden en technieken van sociaalwetenschappelijk onderzoek was. De man wist dus iets van het onderwerp. Ook Philipsen vond het proefschrift te licht, en anders was er altijd nog de eerste vrouwelijke hoogleraar aan de UM, de sociologe Riet Drop, die in het vorige jubileumboek van de UM, uit 2001, al liet optekenen dat het proefschrift "echt stront-slecht" was. Waaraan ze even later toevoegde dat Romme weinig kaas gegeten had van wetenschappelijk onderzoek, net als meer hoogleraren van het eerste uur.

Hoe verschijnt deze kwestie, die zelfs de landelijke pers haalde, in dit nieuwe jubileumboek? Klijn plaatst de affaire adequaat in de context van het ziekenhuisdebat, daar valt niets op af te dingen. Maar de sfeer, de scherpte van de tegenstellingen, het onmiskenbare oordeel ook dat Romme er destijds faliekant naast zat; dat ontbreekt allemaal. Hier krijgt een nog altijd verongelijkt Romme opnieuw alle ruimte voor zijn stelling dat het proefschrift om politieke

redenen onderuit was geschoffeld door de 'ziekenhuislobby'.

Teckels

Klijn presenteert het boek in haar lange en boeiende inleiding als 'oral history', vooral gebaseerd op interviews. Die methode geeft ruimte aan 'petite histoire', aan sfeertekening, aan aandacht voor al die toevallige en vaak persoonlijke dingen en dingetjes die toch zo belangrijk kunnen zijn voor de loop van de geschiedenis. En gelukkig, er staan een paar van dat soort anekdotes in; te weinig helaas, de auteur heeft ondanks haar beleiden uitgangspunt zwaar geleund op klassieke, geschreven bronnen. Maar één leuke verdient hier zeker vermelding. Het gaat om de voorliefde voor honden van de eeuwige en zeer succesvolle 'bouwer' Louis Boon, (psychologie, University College, Science Program, University College Venlo) en dan vooral voor het type met korte pootjes, de teckel. Hij nam ze vaak mee naar kantoor, liet zich tijdens gesprekken met deze of gene gewillig onder de baardige kin likken door zijn vriendjes, en bleek op een gegeven moment die teckelliefde te delen met de voorzitter van een landelijk adviesorgaan dat op een cruciaal moment ja moest zeggen tegen het plan om een psychologieopleiding te beginnen. Een in het land zwaar omstreden initiatief, en ja, de suggestie is dat deze gezamenlijke voorliefde "een band schiep" en daarmee Boon en de universiteit een stapje verder hielp.

Feestboek

Het nieuwe jubileumboek is zeker niet het definitieve over de geschiedenis van deze universiteit,

Klijn is de eerste om dat in haar inleiding te erkennen. Ze stelt daarbij ook de vraag of het niet eens tijd wordt voor een echt grondig aangepakte studie. Het antwoord moet natuurlijk ja zijn. Want veel meer dan het gedegen maar nogal droge werk van P.J. Knegtmans over het begin van de RL (*De Medische Faculteit Maastricht. Een nieuwe universiteit in een herstructureringsgebied, 1969-1984*) is er niet verschenen. Het jubileumboek van 2001 was een compilatie van allerhande bijdragen door vele auteurs en in sterk verschillende stijlen. Men is hier meer geneigd tot de 'feestboek'-traditie, meldt Klijn. Dat mag dus wel eens veranderen. En omdat de UM op weg is naar de halve eeuw, omdat de conjunctuur aantrekt en deze universiteit op dit moment weinig financiële problemen kent, ligt de gedachte voor de hand om nu al met vooruitziende blik een vakhistoricus aan te trekken die ruim de kans krijgt om alles van begin tot eind grondig uit te spitten.

Die opdracht moet dan natuurlijk van het college van bestuur komen; Klijn is begonnen in opdracht van de *Kunst en Erfgoed Commissie*, waarna het college pas later over de brug kwam. En nog een laatste opmerking: laat het college van bestuur dan meteen iedereen die daarvoor gevraagd wordt verplichten, op straffe van inhouding van de kerstgratificatie, om mee te werken en informatie te verschaffen. Klijns selectie van zegslieden in dit boek is allicht vatbaar voor kritiek, maar een deel daarvan was overbodig geweest als mensen die gevraagd zijn, gewoon hadden meegewerkt. "Niet iedereen stond open voor een dialoog over het verleden", schrijft ze. Dat is een schandaal, eigenlijk.

Artist in Residence Esther de Bont

De UM bekeken door de ogen van een kunstenaar

Potloodtekeningen, aquarellen, kattenbelletjes, briefjes en kijkkastjes. Wie de Minderbroedersberg in wandelt en aan het einde van de hal rechts de kleine museumruimte binnenloopt, wordt overvallen door een pandemonium aan beelden, groot, klein tot heel klein, soms met tekst, soms zonder. Goede ogen en meer dan een paar minuten tijd zijn dan ook een must voor wie de tentoonstelling Artist in Residence van Esther de Bont (35) echt wil bekijken. Afgelopen dinsdag werd die officieel door collegevoorzitter Martin Paul geopend.

Tekst: Riki Janssen, Foto's: Joey Roberts

Brieven mogen maximaal 300 woorden bevatten. De redactie behoudt zich het recht voor om brieven in te korten of niet te plaatsen. Brieven zonder vermelding van naam en telefoonnummer worden niet geplaatst.

Graag duurzaam en smakelijk mensa-eten

Zodra ik de collegezaal uitloop, voel ik mijn maag zachtjes knorren om mij er subtiel aan te herinneren dat ik vanochtend – zoals zoveel andere ochtenden – mijn lunch ben vergeten. Ik voel een golf van euforie wanneer ik zie dat het aanbod in de kantine er anders uitziet dan de vorige keer dat ik tot een bezoek genoodzaakt was. Ik inspecteer aandachtig het aanbod: een sandwich 'gezond' met kaas en ham. Een wrap met kip. Pasta met mozzarella. Tussen de salades vind ik uiteindelijk iets aantrekkelijks:

gegrilde groenten met hummus. Automatisch wandelt mijn blik naar de prijs: €4,50. De keuze is snel gemaakt: toch maar een banaan. Het is fascinerend hoe snel hoop om kan slaan in teleurstelling. Als kritische student gezondheidswetenschappen volg ik graag de nieuwste ontdekkingen in de wetenschap en er lijken steeds meer argumenten tegen het consumeren van dierlijke producten: bewerkt vlees? Verhoogt de kans op onder andere. darmkanker. Kip? Vol met antibiotica en andere chemicaliën. Melkproducten? Verhogen het risico op osteoporose (in tegenstelling tot wat jarenlang werd geloofd). Van de Universiteit Maastricht, een instelling waar waarden als gezondheid, duurzaamheid en innovatie centraal staan, mag toch wel worden verwacht dat zij verantwoordelijkheid neemt in het goed voeden van haar

studenten?

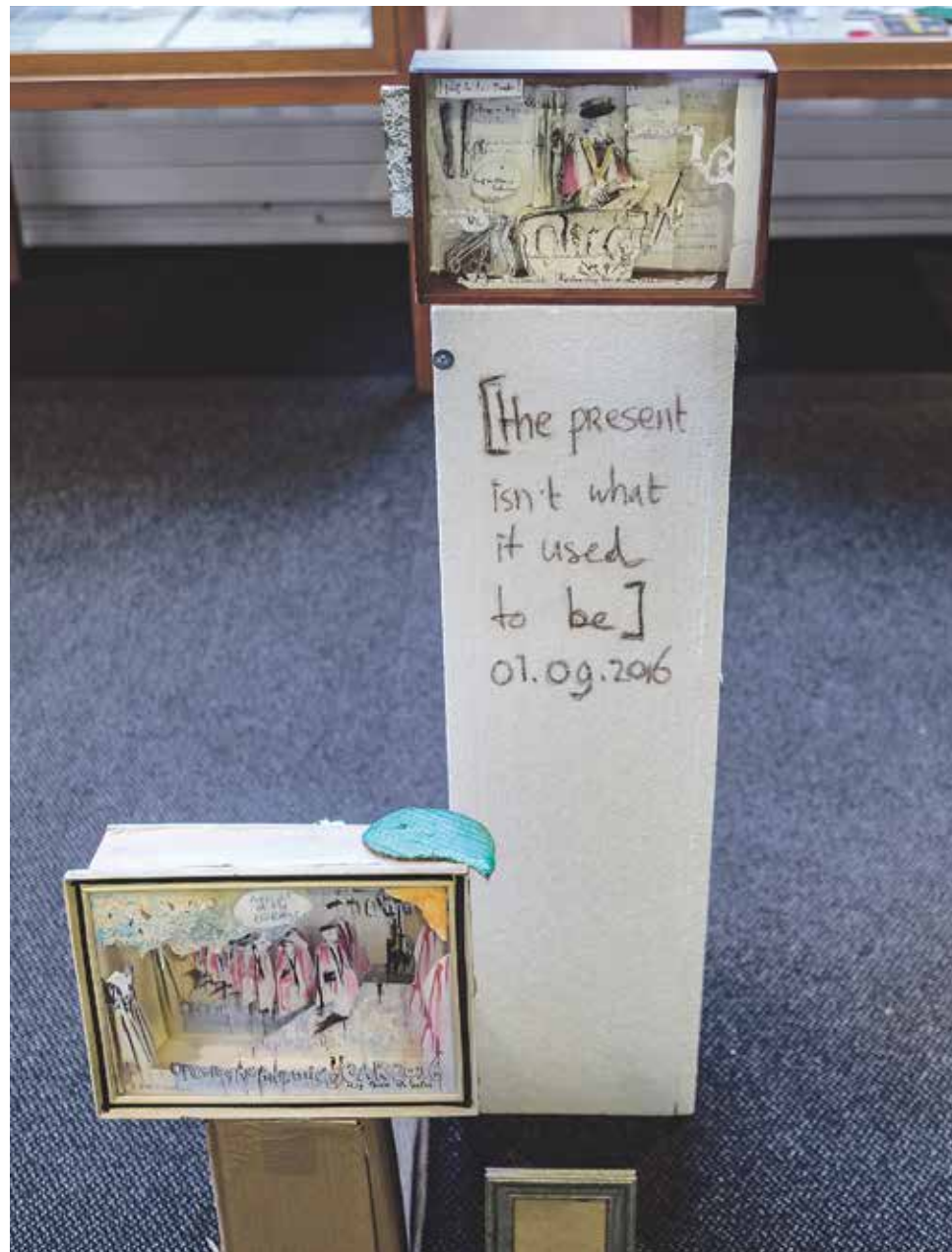
Ik pleit daarom voor een vernieuwd aanbod in de kantines van de Universiteit Maastricht, waarvan ten minste de helft plantaardig is. Dit komt tegemoet aan de wensen van een steeds groter groeiende groep mensen die - zij het om gezondheidsredenen, duurzaamheid of ethische overtuigingen - bewust kiest om minder of zelfs geen dierlijke producten te gebruiken. Ik ben ervan overtuigd dat veel studenten en professoren het met mij eens zullen zijn dat een gezond, wetenschappelijk onderbouwd, duurzaam en vooral smakelijk aanbod in de kantines van de Universiteit Maastricht, een passend goed voornemen is voor 2017.

*Myra Nett,
tweedejaars bachelor
gezondheidswetenschappen*

“The present isn't what it used to be”, luidt de tekst onder een kijkkastje waarop oud-rector Luc Soete bij zijn afscheid in de Sint Janskerk te zien is. Het staat midden in de ruimte, samen met een fotolijstje waarin de letters U en M zijn geplakt. Soete was de eregast tijdens de opening, want het Artist in Residence-project, gefinancierd door het college van bestuur en begeleid door de Kunst- en Erfgoedcommissie, is zijn afscheidscadeau. Een rondgang langs de muren toont de campus in Venlo als huiskamer (De Bont: “Het pand is mooi, ik werd heel hartelijk ontvangen in een soort huiskamer, er liep zelfs iemand op sokken. Ik had niet het idee dat ik in een school was”), een aquarel van het cortège van hoogleraren op weg naar het Vrijthoftheater voor de opening van het academisch jaar, een tekening van een bot als interpretatie van het werk in het MERLN-lab, het Institute for Technology-Inspired Regenerative Medicine. “Ik vroeg waar hun onderzoek concreet over ging. Over polymeren die er voor zorgen dat cellen beter hechten en dat is weer goed voor de groei van het bot.” Om dan grinnikend te vervolgen: “O, ik hoop dat ik het goed heb begrepen.” Even verder hangen groene voetstappen tegen het raam die verwijzen naar het nieuwe Skillslab dat afgelopen jaar werd geopend. Ergens tussen de tekeningen plakt een briefje van Ellie (achternaam en functie onbekend): “Ik ben in de verkeerde tijdsperiode geboren. Ik ben iemand van voor het computertijdperk.” De Bont juicht dit soort opmerkingen (ieder onderwerp is oké) en observaties van medewerkers en studenten toe. Het mogen er nog veel meer worden, wat haar betreft. De Bont struinde drie maanden lang door de Universiteit Maastricht, praatte met medewerkers en studenten, zat bij vergaderingen, bezocht diverse laboratoria, was bij de rectoraatsoverdracht op 1 september en “tekende de boel op”, zoals ze het zelf noemt. Haar werk ontstaat op locatie, “het is een intuïtief proces”. “Ik mocht overal binnenkomen, ben nergens geweigerd. O ja, een keer moest ik een raadsvergadering verlaten omdat het vertrouwelijke deel begon.” Ze kende de UM vooral uit verhalen van vrienden die er studeerden of werkten. “Dit was een hernieuwde kennismaking.” Achteraf is drie maanden erg kort, vindt ze. “Ik werk graag snel en heel geconcentreerd, maar in drie maanden zie je vooral de grote lijn, de structuur van de universiteit met zijn faculteiten en schools. Nu is het pas het moment daar dat je kunt gaan inzoomen. Ik zou nog wel een jaar vooruit kunnen.”

De tentoonstelling groeit nog steeds, benadrukt De Bont en is dus niet af op de dag van de opening. “Eigenlijk is het pas af op de dag dat de expositie wordt afgebroken.” Ze roept medewerkers en studenten op om hun steentje aan die groei bij te dragen door briefjes op te hangen met eigen observaties.

Artist in Residence van Esther de Bont is nog te zien tot half februari 2017 tijdens kantooruren in de museale ruimte op de begane grond van de Minderbroedersberg 4-6

Esther de Bont in gesprek met Luc Soete

OP ZOEK NAAR EEN VLOTTE PEN?

Wil je beter leren schrijven of even ruiken aan de journalistiek? In maart en april 2017 biedt Observant vier schrijfworkshops aan, zowel in het Nederlands als in het Engels. De workshops zijn apart te volgen en worden gegeven door professionele journalisten. We werken in kleine groepen van maximaal 10 personen (minimaal 6). Na afloop krijgen de deelnemers een certificaat.

Workshop 1 Nieuws- en persbericht

Hoe krijg ik mijn boodschap of conclusie kernachtig en aantrekkelijk op papier?

Datum en tijd: donderdag 16 maart 2017 van 14.00-16.30 uur, inloop vanaf 13.30 uur

Workshop 2 Interview

Hoe bereid je je voor op een interview, welke vragen stel je en hoe schrijf je het op?

Datum en tijd: donderdag 23 maart 2017 van 14.00-16.30 uur, inloop vanaf 13.30 uur

Workshop 3 Wetenschapsjournalistiek

Hoe schrijf je over wetenschap voor een breed publiek? Hoe vermijd je jargon en leg je ingewikkelde materie stap voor stap duidelijk uit?

Datum en tijd: donderdag 30 maart 2017 van 14.00-16.30 uur, inloop vanaf 13.30 uur

Workshop 4 Column

Hoe schrijf je spits en bondig een anekdote, gedachtespinsel, filosofie of tirade op?

Datum en tijd: donderdag 6 april 2017 van 14.00-16.30 uur, inloop vanaf 13.30 uur

Prijzen: €30 (studenten), €100 (medewerkers, alumni en leden SenUM), € 125 (buiten UM)

Locatie: redactie Observant, Sint Servaasklooster 32, kamer 2.036

Informatie: riki.janssen@maastrichtuniversity.nl of 043-3885384

Inschrijven: marion.janssens@maastrichtuniversity.nl

Inschrijven kan tot uiterlijk maandagochtend 20 februari 2017, 9.00 uur

Medewerkers Workout Mix op dinsdag half zes

“Prettig dat de docent ook een vetrolletje heeft”

Illustratie: Janneke Swinkels, Foto: Joey Roberts

Een jaar geleden opende het nieuwe universitaire sportcentrum van UM Sport haar deuren. Observant trekt wekelijks de sportschoenen aan en neemt tot aan de zomer deel aan een van de lessen. Vandaag: Medewerkers Workout Mix.

De beginneling: Oef, komt er een fotograaf? Niet iedereen is blij met die aankondiging, ook de journalist van dienst heeft weinig zin om in vol ornaat al springend en hupsend op de gevoelige plaat te worden vastgelegd. “Breast proud, navel in, schouders naar achteren, ja, zo gaan we mooi op de foto”, roept een enthousiaste Netty Bekkers als ze de eerste vaste pasjes - “vier naar voren, en weer terug, vier opzij, en weer terug” - voordoet. Het begint langzaam, maar als de muziek wat harder gaat en het tempo hoger wordt, verslikt menig beginner zich in de choreografie. “Niet naden-

ken”, moedigt Bekkers aan, “dan gaat het vanzelf”. Inderdaad, verstand op nul werkt, tot er nóg een extra pasje wordt toegevoegd. Routine ofwel vaker mee doen lijkt hier de oplossing. Even later is de dynaband, sporttaal voor een groot elastiek, aan de beurt. “Pak hem boven je hoofd, en houd hem strak terwijl je een arm naar beneden beweegt. Denk eraan *breast proud*, navel in.” Heel wat zweetdruppels en wat oefeningen met gewichtjes verder, zijn de buikspieren aan de beurt. Liggend op een matje legt Bekkers uit waar die spieren zitten: niet in je nek – menig ongeoeffende probeert met de nekspieren zijn slappe buikspieren te compenseren – maar tussen middenrif en schaambeentjes. “Volhouden, nog vier, nog drie, nog twee”, klinkt het opgewekt. Met een zucht mogen we languit gaan liggen. Gelukkig is de fotograaf al vertrokken.

De expert: “Ik ben een old school aerobic juf”, zegt docent Netty Bekkers, in het dagelijks leven ook afdelingshoofd klantmanagement en communicatie van UM-Sport. Iedereen bij UM-sport geeft les om feeling te houden met de “basis”. “Ik ben van de pasjes die iedereen in het begin lastig vindt. Ik doe dit al meer dan 25 jaar, het blijft leuk om een groep mee te krijgen en te zorgen dat ze én plezier hebben én werken aan een gezond lijf. Ik geef deze les omdat ik net als de meeste deelnemers boven de veertig ben. Ik voel me daar lekkerder bij. Je maakt toch makkelijker contact. Het is precies de reden waarom we studenten voor studenten zetten. En voor de deelnemers hier is het prettig dat er iemand voor staat die ook een vetrolletje heeft. “Deze les levert weinig blessures op. Je kunt je natuurlijk altijd verstappen, maar een spier zul je

niet snel verrekken. Iedereen kan meedoen, maar je moet zeker als je net begint goed naar je lichaam luisteren.” Soms schiet Bekkers in de lach als de tekst van de muziek - veel top 40 - tot haar doordringt. “Staan we daar als veertigplussers, hoor ik opeens *I’m sexy and I know it*.”

Voor wie: alle medewerkers, jong, oud, man, vrouw. Al is in deze les het aandeel veertigplussers en vrouwen (van de in totaal vijftien deelnemers) bijzonder hoog. Hulde aan de enige (!) man die niet bang is voor deze workout les.

De feiten: Medewerkers Workout Mix, iedere dinsdag van 17.30-18.15 uur.

Riki Janssen

film: *Brimstone*

Na de spaghetti- nu de boerenkoolwestern

Still uit *Brimstone*

Verhaal: In vier hoofdstukken - Revelation, Exodus, Genesis, Retribution - wordt het verhaal verteld van Liz (Dakota Fanning) en haar relatie met een priester (Guy Pierce). Aan het begin leidt Liz nog een redelijk gelukkig bestaan. Totdat een nieuwe priester in de kerk verschijnt. Liz en de priester hebben een gemeenschappelijk verleden en de priester is overduidelijk uit op wraak.

Een hels genoeg, omdat:

- Het in elk geval een film is geworden die niet onopgemerkt aan de kijker voorbij zal gaan. Daarvoor is *Brimstone* te verontrustend en op momenten ook choquerend. Dat komt doordat de handeling voortgedreven wordt door obsessie

en door het harde en vaak wrede geweld.

- De positie van vrouwen in het wilde westen als ook in een zwaar religieuze samenleving wordt op een interessante en pijnlijke wijze in beeld gebracht. De vrouw wordt voornamelijk onderdrukt en moet vanaf de menstruatie vrezen voor seksueel misbruik. Het maakt niet eens zoveel uit of ze dan tegenover een pooier of een priester staat. Regisseur Martin Koolhoven legt een verband tussen beiden: de pooier en de priester zeggen voordat ze met Liz naar bed gaan: "I'll be gentle." Dat moge klinken als een geruststellende belofte maar het blijft natuurlijk een bedreiging.

- De cameravoering van Rogier Stoffers is fraai en de muziek van Tom Holkenborg alias Junkie XL doeltreffend.

Koolhoven steekt zijn liefde voor de western en andere klassiekers niet onder stoelen of banken. *Brimstone* is op momenten een fraai eerbetoon aan films als *The great silence* en *Night of the hunter*.

Daar zit een luchtje aan, omdat:

- Er wel heel veel bloed en ingewanden te zien zijn. Ideaal lesmateriaal voor leerlingen op de slagersvakschool.

- De niet-chronologische vertelstructuur lijkt aanvankelijk interessant maar levert bij nadere beschouwing, dramaturgisch gezien, niets extra's op. Sterker nog, de film zou chronologisch veel beter en vooral spannender zijn.

- In zijn drang om te scoren vliegt Koolhoven soms uit de bocht. Wat doet het anachronistisch

aandoende slacht-pistool in deze film?

- De aanwezigheid van Carice van Houten die de moeder speelt, voelt enigszins plichtmatig aan en de rol van Kit Harington als de revolverheld mist inbedding.

Tot slot: *Brimstone* is de eerste, echt belangrijke Nederlandse bijdrage aan het Europese western-genre en daar verdient Koolhoven alle lof voor. Dus na de Italiaanse spaghetti-, de Spaanse paella- en de Duitse sauerkrautwestern, nu dan toch eindelijk de Nederlandse boerenkoolwestern.

Jan Salden

Jan Salden is docent filmtheorie aan de Maastricht Academia of Media, Design & Technology

zoals ik al zei

De slimste mens

Het loopt tegen kerstmis. Tijd om de zinnen te verzetten. Bijvoorbeeld met onschuldig vermaak. Op de televisie presenteert Philip Freriks zijn spelletjeshit *De slimste mens*. Daarin ondervraagt hij zogeheten Bekende Nederlanders uit de al dan niet sociale media en de hoge dan wel lage cultuur over hun kennis. Ik blijf soms hangen. Vooral uit leedvermaak. Het is opbeurend treurig wat deze BN-ers allemaal NIET weten. Ik beperk me tot één voorbeeld. Twee mannen moeten van een naam of begrip vijf kenmerken noemen. Op een beslissend moment was de vraag: wat weet u van Jozef? Beide cultuurdragers konden geen enkel ter zake antwoord geven. Freriks ging vrolijk verder.

Het loopt tegen het oude jaar. Op de drempel van het nieuwe vindt in Turkije een aanslag plaats in een nachtclub. Daarbij vinden in meerderheid buitenlandse bezoekers de dood. De Islamitische Staat claimt verantwoordelijk te zijn. Onder vermelding dat de aanslag bedoelde de verdorven christenheid te treffen. Voor de zowel fundamentalistische als gewelddadige Islam zijn alle Europeanen die nog geen Islamiet zijn, christen. Inclusief de talloos velen die niet weten wie Jozef

Foto: Loraine Bodewes

is. Christenen tegen wil en dank. In een werelddeel dat de scheiding van staat en godsdienst benadrukt. Wie wil heeft het recht 'niks' te zijn. De principes van de multiculturele rechtstaat

verworden tot een levensbeschouwing. In Europa betekent dat ideologische zwakte in het centrum van de samenleving. Die zelfs zover gaat dat het te hulp schieten van christelijke minder-

heden elders op de politieke agenda nauwelijks voorkomt. In de Verenigde Staten noemt bijna 100 procent van de republikeinse senatoren en afgevaardigden zich christen. Voor de democraten ligt het getal rond de 80. Toch functioneert de rechtstaat ook daar.

Het loopt tegen Driekoningen op 6 januari. Wij slaan nog steeds snoep en mandarijnen in om aanbellende kinderen te steunen. Verkleed als de drie koningen zijn ze op zoek naar de stal met het kind. Al jaren blijven we zitten met het snoep. Gelukkig ging, ondanks code oranje wegens gladheid, de optocht zaterdag door de binnenstad op weg naar de kribbe, gewoon door. Driekoningen, ook bekend als Epifanie, het alom-verschijnen, is een onderschat verhaal. Op die dag vond de rest van de mensheid het Kind. Het zou in Europa geen kwaad kunnen de symboliek daarvan in te zien. Ook al gelooft men niet letterlijk meer in de christelijke verhalen. Pas na Driekoningen zou het nieuwe jaar gevierd moeten worden.

Hans Philipsen

Hans Philipsen is oud-rector van de UM

colofon

Redactieadres

St. Servaasklooster 32

Postbus 616

6200 MD Maastricht

(volg routebordjes)

T 043 - 38 85 390

E observant@maastrichtuniversity.nl

W www.observantonline.nl

Stichtingsbestuur

Arie Nieuwenhuijzen Kruseman (vz),

Sandra Daas, Catharien Kerkman, Stephanie

Meeuwissen, Christoph Rausch

Redactieraad

Harald Merckelbach (vz), Piet Eichholtz, Birsen

Erdogan, Silvia Evers, Ralph Stassar, Loes Visser,

George Vogelaar

Redactie

Riki Janssen

(hoofdredacteur) 043 - 38 85 384

Wammes Bos 043 - 38 85 383

Wendy Degens 043 - 38 85 382

Cleo Freriks 043 - 38 85 386

Maurice Timmermans 043 - 38 85 381

Sjoerd Willen 043 - 38 85 385

Redactie-assistent

Marion Janssens 043 - 38 85 390

Aan dit nummer werkten verder mee:

Albert Bergbroeder, Cato Boeschoten, Pietro

Bonizzi, Ype Driessen, Wim Groot, Hans Philip-

sen, Jan Salden

Fotografie

Lorraine Bodewes, Joey Roberts

Illustraties/Opmaak/Basisontwerp

Simone Golob, www.sgiv.nl

Vertalingen

o.a. door B. Wall & P. Nekeman

Druk

Janssen/Pers Gennep

Mededelingen

Voor het inleveren van mededelingen zie

www.observantonline.nl/Mededelingen

of www.observantonline.nl/English/

Announcements

Advertenties

Voor regionale en interne adverteerders:

Marion Janssens, 043 - 38 85 390,

marion.janssens@maastrichtuniversity.nl

Voor overige adverteerders:

Bureau Van Vliet, 023 - 57 14 745,

m.dewit@bureauvanvliet.com

Internet: www.bureauvanvliet.com

(Voor Paartjes zie info bij Paartjes)

Abonnementen

Observant wordt gratis verspreid op de universiteit en op diverse locaties in Maastricht.

Belangstellenden kunnen Observant

thuisgestuurd krijgen voor € 37,00 per

academisch jaar.

HOP

Observant is aangesloten bij het

Hoger Onderwijs Persbureau

© Stichting Observant

Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande

schriftelijke toestemming van de hoofdredacteur

geheel of gedeeltelijk worden overgenomen

Voor hetzelfde geld staan de
paartjes iedere week
ook op internet:

www.observantonline.nl

paartjes

Nieuw peuterspeelzaal Spet
en Spat in Maastricht met
max. 7 kinderen in een groep.
Creativiteit staat hoog in het
vaandel. www.spetenspat.nl

Te huur woning gelegen aan de
Maas in oude kern van Eijsden,
Vogelzang 8, huurprijs 950,-
minimaal 1 jaar, geen studenten.
info.j.fonsaer@gmail.com

Paartjes

Per letter, leesteken of spatie een apart hokje gebruiken. Regels volschrijven tot het einde. Voor langere teksten geldt het advertentietarief. Inleveren bij de redactie kan maandag tot en met donderdag van 09.00 tot 17.00 uur / contant betalen. Bezoekadres: loop de Minderbroedersberg omhoog, vóór de ingang van nummer 4 rechts af en loop het appartementencomplex (rode baksteen) binnen. Volg de bordjes naar de 2e verdieping. Digitaal inleveren kan ook, zie www.observantonline.nl Vóór dinsdag 16.00 uur ingeleverde Paartjes verschijnen de donderdag daarop in de krant. De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de Paartjes en behoudt zich het recht voor om zonder opgaaf van reden Paartjes te weigeren.

€ 3,00

€ 4,00

€ 5,00

€ 6,00

€ 7,00

€ 8,00

Laten we de kunstner klein maken.
En de wereld van nierpatiënten weer groot.

Draag bij aan de draagbare kunstner.
Sms NIER naar 4333 of geef via nierstichting.nl

Met 1 SMS doneert u eenmalig € 2,- (exclusief telefoonkosten).
Meer informatie: www.nierstichting.nl/sms.

Boekhandel

DE TRIBUNE

Kapoenstraat 8-10

6211 KW Maastricht

Telefoon (043) 325 19 78

LOOKING FOR A FACILE PEN?

Would you like to learn how to be a better writer or get a taste of journalism? Observant is organising four writing workshop in March and April 2017, both in Dutch and English. The workshops can be taken separately and are given by professional journalists. We work in small groups of a maximum of 10 participants (minimum 6). Participants will receive a certificate upon completion.

Workshop 1 News and Press Release

How can I get my message or conclusion down on paper concisely and attractively?

Date and time: Thursday, 16 March 2017 from 9:30-12:30hrs.
Open from 9:00hrs

Workshop 2 Interview

How to prepare for an interview, what questions to ask and how to put it on paper?

Date and time: Thursday, 23 March 2017 from 9:30-12:30hrs.
Open from 9:00hrs

Workshop 3 Science Journalism

How to write about science for a broad public? How to avoid jargon and explain the complicated subject clearly step by step?

Date and time: Thursday, 30 March 2017 from 9:30-12:30hrs.
Open from 9:00hrs

Workshop 4 Column

How to write an anecdote, a yarn, a philosophy, or diatribe briefly and to the point?

Date and time: Thursday, 6 April 2017 from 9:30-12:30hrs.
Open from 9:00hrs

Prices: €30 (students), €100 (employees, alumni and SenUM members), € 125 (outside the UM)

Location: Observant editorial room, Sint Servaasklooster 32, room 2.036

Information: riki.janssen@maastrichtuniversity.nl or 043-3885384

Registration: marion.janssens@maastrichtuniversity.nl

Registration until Monday morning, 20 February 2017, 9:00hrs.

De mededelingen van de universiteit, faculteiten, servicecentra en studentenorganisaties zijn te vinden op www.observantonline.nl

The announcements of the university, faculties, service centres and student organisations can be found on www.observantonline.nl

agenda academische zittingen Aula Minderbroederberg 4-6

12-01, 10.00 uur: dhr. Mike L.J. Jeurissen, MSc.	20-01, 16.00 uur: Afscheidscollege van prof.dr. Harry Steinbusch
12-01, 14.00 uur: mw. Adriana L. Smits, MSc.	
12-01, 16.00 uur: mw. Andrea Franco-Correa, MSc.	24-01, 14.00 uur: dhr. Egbert W.(Bert) Strookappe, MSc.
13-01, 10.00 uur: dhr. Nicolaas F. Rinsma, MSc.	26-01, 12.00 uur: mw.dr.s. Angela E.P. Bouwmans
13-01, 12.00 uur: dhr.ir. J.J.A. de Jong	26-01, 14.00 uur: dhr. Gerardus J.J. Hendriks, MSc.
13-01, 14.00 uur: dhr.dr.s. Geert A.A.M. Simkens	27-01, 10.00 uur: mw. Glynis Bogaard, MSc.
13-01, 16.30 uur: Inauguratie van prof.dr. A.A. (Bram) Kroon	27-01, 12.00 uur: mw. Georgina Palau Caballero, MSc.
19-01, 12.00 uur: dhr.dr.s. Stijn A.A.N. Bolink	27-01, 16.00 uur: mw. Emmylou Beekman, MSc.
19-01, 14.00 uur: dhr.dr.s. Ruud G.L. Nellen	07-02, 15.30 – 19.00 uur: 41e viering Dies Natalis in Theater a/h Vrijthof
19-01, 16.00 uur: mw. Marion M-R.F. Collewet, MSc.	

Alarmerende toename van de ziekte van Parkinson

Meer dan 55.000 Nederlanders lijden al aan deze ingrijpende ziekte. Met de alarmerende toename van de ziekte van Parkinson is investeren in onderzoek de enige weg.

Steun baanbrekend onderzoek
Ga naar www.parkinsonfonds.nl

IBAN: NL10ABNA0504201530

STICHTING
ParkinsonFonds

De grootste financier van wetenschappelijk onderzoek naar de ziekte van Parkinson.

Interne vacatures

- **Promovendus** die complexe gedragsveranderende interventies bij ouderen gaat ontrafelen, FHML, 38 uur
Vacaturenummer: AT2016.42
- **Assistant professor** (Tenure-Track) in Information Management at the SBE, 38 hours
Vacancy number: AT2016.326
- **Assistant Professor** in Marketing at the SBE, 38 hours
Vacancy number: AT2016.327
- **PhD Projects** in Finance at the SBE, 38 hours
Vacancy number: AT2016.335
- **Promovendus** die nieuwe methode ontwikkelt om zorgkwaliteit anders te meten in de thuiszorg, FHML, 38 uur
Vacaturenummer: AT2016.340
- **PhD position** within the EIPIN Innovation Society ITN/EJD Marie Skłodowska-Curie project, (ESR1) FL, 38 hours
Vacancy number: AT2016.346
- **PhD positions** at the FL, 38 hours
Vacancy number: AT2016.347
- **PhD position** within the EIPIN Innovation Society ITN/EJD Marie Skłodowska-Curie project, (ESR8) FL, 38 hours
Vacancy number: AT2016.348
- **PhD position** within the EIPIN Innovation Society ITN/EJD Marie Skłodowska-Curie project, (ESR5) FL, 38 hours
Vacancy number: AT2016.349
- **PhD-candidate** FHML, School for Cardiovascular Diseases, CARIM-department of Biochemistry, 38 hours
Vacancy number: AT2017.350
- **Research analyst** FHML, School of Nutrition and Translational Research in Metabolism (NUTRIM), vakgroep Pulmonologie, 30,4-32 uur
Vacaturenummer: AT2017.351
- **Secretaresse** FHML, vakgroep Genetica en Celbiologie, 28-32 uur
Vacaturenummer: AT2017.352

Voor uitgebreide informatie, raadpleeg de website www.maastrichtuniversity.nl. Klik op de link "Werken bij de UM" en vervolgens op "Vacatures". Schriftelijke sollicitaties o.v.v. vacaturenummer op brief en envelop (of elektronisch solliciteren via de vacaturewebsite) binnen 10 kalenderdagen richten aan de afdeling HRM van de betreffende faculteit of beheerseenheid (Postbus 616, 6200 MD Maastricht).

www.maastrichtuniversity.nl

Kinderleed

Toen ik een jaar of tien was speelde ik elke week bij mijn vriendinnetje Anneke. Op een dag, toen ik bij haar thuis even naar het toilet was geweest, viel mijn oog op de tv in de woonkamer. Haar vader was een oude Japanse film aan het kijken. Gefascineerd keek ik mee over zijn schouder terwijl hij de film voor mij samenvatte. Het was een liefdesdrama, waarin het meisje zich noodgedwongen als jongen moest verkleden om geen aandacht van andere mannen te trekken. Na tien minuten liep ik terug naar Annekes kamer, waar zij mij stampvoetend stond op te wachten. Boos stelde ze mij voor een ultimatum: voortaan meteen bij haar terugkomen, of nú de deur uit. Ik koos het eerste.

Er hebben zich vaker dit soort wrede kindermomenten voorgedaan in mijn leven. Zo riepen mijn buurjongetje en ik tijdens elk meningsverschil: "Ik ga nóóit meer met je spelen!" Op de zeldzame momenten dat wij een hele middag zonder deze zin hadden doorgebracht, zei hij meestal verbaasd: "Cato, we hebben vandaag helemaal geen ruzie gemaakt!?" De maat was echter vol toen hij mij met plastic handboeien aan een boom in zijn tuin vastmaakte. Ook volwassenen hebben hun aandeel gehad in een aantal kleine jeugdtrauma's. Zo vertelde mijn leraar in groep 6 dat ik niet fotogeniek genoeg was voor de schoolfoto. Daarnaast liet hij graag merken dat hij zo'n hekel had aan mijn moeders radio-show. Zijn opmerkingen zijn altijd blijven hangen, tot grote woede van mijn ouders. Nu vraag ik me wel eens af of andere kinderen dit ook bij mij zullen hebben. Wat nou als die chagrijnige bui tijdens één van mijn oppasavondjes bij zo'n teer zeltje is blijven hangen als de verschrikkelijkste avond van zijn leven? Wat nou als mijn stellige beslissing om tegen de kindervevoerder in naar een andere speeltuin te gaan, voorgoed wordt gezien als een daad van pure kwaadaardigheid? Ik heb, in deze context, één keer een vage hint ontvangen. Toen ik ooit op mijn buurkinderen paste hoorde ik de jongste aan zijn zusje vragen of ze de oppas aardig vond. Het meisje gaf geen antwoord, maar schudde zachtjes haar hoofd. En hiermee had ze zwigend mijn grootste angst bevestigd.

Cato Boeschoten

3HOOG

Door Ype Driessen

René

Jurre

Merel

Harrie

De kantoorprullenbak

Wij op de Berg worden er een beetje moe van. Van al die initiatieven van goedwillende studenten en hier en daar een idealistische medewerker. U moet begrijpen, lezer, dat wij geacht worden voor ons Hoge College van Bestuur te werken. Dat Hoge College legt verantwoording af aan de universiteitsraad. Dat nemen ze heel serieus. Ik wil niet direct zeggen dat ze bang zijn voor die raad, want zeg nou zelf, voor wie of wat is een Germanicus, een heer Boss, een mevrouw Lichtschicht bang? Voor niemand toch? Nou, ik kan u uit de eerste hand vertellen dat het een tikje genuanceerder ligt. Wat de dame en heren vooral niet willen is: gedoe. Dus zo'n raad hoeft maar te kijken en ons College belooft van alles. Wil de raad een overzichtje van alle fietsers onder het personeel, en welke merken ze berijden? Het College zoekt het uit. Hebben ze behoefte aan de laatste stand van zaken betreffende meubilair en inrichting van de luxe boys in Randwijk die zich universiteitshoogleraar noemen en die de begroting van de FHML over de kooortsgrens heenjagen? Komt er an, per kerende post. En weet u wie dat de facto allemaal mag uitzoeken? Niet het College. Wij van de Berg! Het drietal is de vergaderzaal nog niet uit of hele dossiers met vragen en belofes worden bij ons op de bureaus gemikt, liefst per mail of per twitter zodat we het al gisteren af konden hebben. Maar nu wordt het toch echt te gek. Dat de kinderen van tegenwoordig het woord duurzaamheid in de mond bestorven ligt, soit, terwijl ze om de drie weken van mobieltje wisselen, soit, maar dat nu onze prullenmanden in gevaar zijn omdat de studenten van het groene kantoor daar moeilijk over doen, dat gaat te ver. U weet misschien nog van niks lezer, maar in het kader van een gloednieuw afvalscheidingsprogramma is besloten om u van uw vertrouwde grijze

kantoorprullenbak te beroven. In plaats daarvan komen op centrale plaatsen grotere bakken op de gangen waar u alles afzonderlijk in mag kieperen. Een hele reeks. Eentje voor afgeschreven nietjes en paperclips, eentje voor fruitschillen, eentje voor oude elastiekjes, eentje voor aluminiumfolie van de lunchpakketjes, eentje voor de overtollige stukjes zwaard die uit de boterhammen puilen, ga zo maar door. Dus als u straks een mandarijntje eet gaan de schillen niet meer met een welgemikte worp in de prullenbak, nee, u legt ze op een hoekje van uw bureau totdat u zo ver bent dat u een wandelingetje mag maken naar het afvalinzamelingspunt. Wilt u uw lunchtrommel-tje even boven de prullenbak uitschudden... ho, stop! Verboden! Het ding staat er niet meer! U

loopt dus met uw trommeltje naar de gang, etc. Dat nieuws is bij ons dus ingeslagen als een bom. De eerste burgerlijke ongehoorzaamheidsacties worden voorbereid. Door de mannen. Die hebben al besloten eigen clandestiene prullenbakjes neer te gaan zetten. Van de Blokker. De vrouwen weten nog niet wat ze doen. Die durven minder. Ze braken in tranen uit toen het nieuws tot ze doordrong en ze zijn blijven huilen totdat collega Cuppens haar medewerkersprijs had opgehaald bij de nieuwjaarsborrel. Ook huilend, wat wil je. Zoiets hou je niet tegen. U hoort nog van me over het verloop van de acties!

Albert Bergbroeder

Twitter: @a_bergbroeder